

บทที่ 3
ระบบเศรษฐกิจสังคมนิยม
(Socialism)

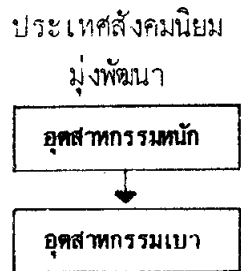
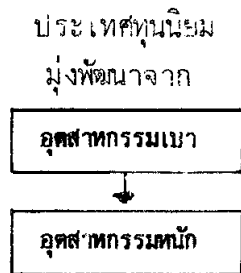
ระบบเศรษฐกิจสังคมนิยม (Socialism)

1. มูลเหตุที่บางประเทศหันมาดำเนินรูปแบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม ประเทศสังคมนิยมบางประเทศ เริ่มจากหันมาปรับปรุงแก้ไขระบบเศรษฐกิจของตนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของเศรษฐกิจภายในประเทศตนให้แข็งแกร่งเกิดความยืดหยุ่นคล่องตัวในทางปฏิบัติ หลังจากนำระบบสังคมนิยมแบบเคร่งครัดโดยเฉพาะแบบวางแผนจากส่วนกลางแบบรวมอำนาจ ไม่เปิดโอกาสให้มีการจัดรูปแบบระบบเศรษฐกิจ ให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของสังคม

2. แนวทางจะวัดประสิทธิภาพการผลิตภายใต้ระบบสังคมนิยมขอให้พิจารณาจากการที่จะวัดประสิทธิภาพการผลิต หน่วยผลิตแห่งใดจะมีประสิทธิภาพสูงสุดให้พิจารณาจากผลกำไร เป็นเกณฑ์ในการวัดชี้ความสามารถของหน่วยผลิตนั้น ๆ ว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด แต่ขอให้เข้าใจว่าความแตกต่างด้าน "กำไร" ของระบบเศรษฐกิจสังคมนิยมไม่ได้มุ่งแสวงหากำไรสูงสุด แต่เอาเกณฑ์กำไรมาเป็นเครื่องวัดประสิทธิภาพการผลิตเท่านั้น

3. ภูมิหลังประเทศรัสเซียก่อนเปลี่ยนรูปแบบสังคมนิยม สถาปเป็นชนชาติกลุ่มใหญ่ในประเทศรัสเซีย สภาพความเป็นอยู่ของประชากรรัสเซียอยู่ในสภาพยากจน ล้าหลังด้านเทคโนโลยี การพัฒนาประเทศอยู่ในระดับต่ำเป็นสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนปี ค.ศ. 1917 รัสเซียเข้าสู่สงคราม 2 ครั้ง สงครามโลกครั้งที่ 1 (ค.ศ. 1914-1918) และสงครามกลางเมือง (ค.ศ. 1918-1920) ระยะเวลาบ้านเมืองระส่ำระสาย ประเทศชาติใกล้ล่มจม รายได้ประชาชาติต่อหัวอยู่ในระดับต่ำกว่ารายได้ของประชาชนที่ยากจนที่สุดขณะนั้น ประเทศเข้าสู่ขั้นวิกฤต ประชาชนยากจน ไม่รู้หนังสือ รัฐบาลเข้าปรับปรุงแก้ไขเศรษฐกิจโดยใช้ "นโยบายเศรษฐกิจใหม่ (New Economic Policy) หรือ NEP" เป็นระยะเวลา 7 ปี ตั้งแต่ ค.ศ. 1921-1928

4. ถ้าจะเปรียบเทียบการพัฒนาศักยภาพระหว่างระบบทุนนิยมกับระบบสังคมนิยม แสดงความแตกต่างได้ดังนี้

ในระยะเริ่มแรกการปกครองรูปแบบสังคมนิยม
ต้องประสบปัญหาการขาดแคลนอาหาร เครื่องอุปโภค-
บริโภคอยู่เสมอ เพราะต้องทอดทิ้งการพัฒนาการเกษตร

5. ประเทศสังคมนิยมมีกฎหมายคุ้มครองแรงงาน เหมือนกับประเทศทุนนิยมทั้งหลาย
กรณีปลดคนงาน ไล่ออก เลิกจ้างจะทำโดยพลการไม่ได้ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะ-
กรรมการสหภาพในธุรกิจแต่ละชนิดที่ตนสังกัดอยู่ก่อน กรณีที่หน่วยผลิตต้องล้มเลิกกิจการไป คน
งานต้องได้รับการเหลียวแลจากรัฐ โดยหางานใหม่ให้ทำ กรณีได้รับการกลั่นแกล้งไม่เป็นธรรม
สามารถฟ้องกระบวนการยุติธรรมโดยมีการฟ้องร้องได้

สำหรับแรงงานสตรี จะมีกฎหมายห้ามการใช้แรงงานสตรีทำงานหนัก หรือสภาพ
งานที่เสี่ยงอันตราย รัฐจะให้ความช่วยเหลือแก่แม่บ้าน เบ็ดเตล็ดสถานรับเลี้ยงเด็ก โรงเรียนอนุบาล
รัฐบาลรัสเซียจะให้ความคุ้มครองต่อแรงงานเด็กอย่างมาก เช่น ออกกฎหมายเป็นพิเศษเพื่อคุ้ม
ครองแรงงานและเด็ก ไม่อนุญาตจ้างนักเรียนที่กำลังอยู่ในวัยเข้ามาทำงานอย่างเด็ดขาดมีกฎ-
หมายลงโทษ

6. หลักการปฏิบัติประเทศเมื่อตุลาคม 1917 บทบาทมาตรการคุ้มครองแรงงาน
เด็กเริ่มทวีความเข้มงวดเด็ดขาดมากยิ่งขึ้น ดังจะเห็นได้จากรัฐบาลโซเวียตมีมาตรการแข่ง-
กร้าว โดยออกกฎหมายขึ้นฉบับหนึ่ง ห้ามจ้างแรงงานเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 14 ปีเข้าทำงาน มี
การจัดตั้ง "สภาคุ้มครองเด็ก" ในช่วงที่ประเทศเข้าสู่สภาวะวิกฤติการณ์ อาทิเช่น ในขณะที่เกิด
สงคราม เด็กจะต้องได้รับอาหารให้เพียงพอและไม่คิดค่าอาหาร ถือเป็นบริการของรัฐที่จะต้อง
เลี้ยงดูเยาวชนอายุต่ำกว่า 14 ปี มาตรการว่าพ่อแม่ของเด็กจะเต็มใจหรือไม่ก็ตาม แม้นว่าผู้ปก-
ครองเป็นปฏิปักษ์กับรัฐบาล บุตรก็จะได้รับการคุ้มครองอีกเช่นกัน

7. บทบาทและขอบเขตสหภาพแรงงาน ทำหน้าที่คอยคุ้มครองดูแล ปกป้องแรงงาน คนงานได้รับการปฏิบัติที่ถูกต้องอย่างน้อยเพียงใด ในอดีตเท่าที่ผ่านมา การนัดหยุดงาน (strike) เรียกร้องสวัสดิการ มีปฏิริยาต่อต้านค่อนายจ้าง มักจะไม่ปรากฏออกมาให้เห็น เพราะผู้ควบคุมดูแลหน่วยผลิตมิได้เป็นเจ้าของกิจการเยี่ยงระบบนายทุน หากผู้ควบคุมดูแลทำความผิด สหภาพ จะดำเนินมาตรการที่รุนแรงขนาดแสดงประชาชาติไม่ว่าจะพอใจผู้ควบคุมดูแล

อำนาจสหภาพแรงงานที่มีต่อผู้ควบคุมดูแล

กรณีผู้ควบคุมดูแลจะลงโทษคนงาน โดยไล่ออก สั่งจ่ายค่าชดเชย

8. การให้ความคุ้มครองแรงงานเด็ก ถ้ามีความจำเป็นต้องจ้างเยาวชนทำงาน จะต้องได้รับอนุญาตจากสหภาพแรงงานก่อน ได้มีการกำหนดประเภทของงานที่จะต้องทำ ห้ามทำงานที่เสี่ยงภัยอันตรายและเป็นโทษแก่ร่างกาย กำหนดจำนวนชั่วโมงการทำงานต่อ 1 สัปดาห์ กรณีที่แรงงานเด็กมีความรู้ความสามารถทำงานได้ทัดเทียมกับผู้ใหญ่ก็จะได้รับค่าจ้างตอบแทนเท่าเทียมกับผู้ใหญ่เช่นกัน

ถ้าสถานที่ทำงานกันดารห่างไกลการคมนาคมหรือเสี่ยงภัยอันตรายรัฐบาลจะจ่ายค่าจ้างให้เป็นพิเศษ ออกค่าเดินทาง จัดเงินเบี้ยเลี้ยงให้อีกต่างหาก ผู้ที่ทำงานในแหล่งกันดารจะได้สิทธิพิเศษเลื่อนตำแหน่งได้เร็วกว่าคนอยู่ในเมือง

9. กรณีมีการทำงานนอกเวลาทำงานที่เป็นทางการ แรงงานก็จะได้รับเงินชดเชย การบรรจุพนักงานใหม่ การเลื่อนขั้นตามตำแหน่งโควตาที่ว่างอยู่ หน่วยงานที่มีอำนาจการบรรจุแต่งตั้งคือสหภาพแรงงาน จะออกคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรผู้ควบคุมแรงงานไม่มีอำนาจหน้าที่จะดำเนินการแต่อย่างใด

10. การปรับค่าจ้างแรงงานให้เพิ่มสูงขึ้นอย่างน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับ 2 หน่วยงาน คือ สหภาพแรงงาน กับ รัฐบาลโซเวียต การจะปรับมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับงบประมาณของรัฐ ฝ่ายรัฐบาลจะฟังความคิดเห็นของสหภาพแรงงาน แรงงานจะได้รับการฝึกฝนอบรมเพิ่มพูนความรู้ โดยที่รัฐบาลเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้ทั้งหมด

11. ค่าจ้างแรงงานจะสร้างบรรยากาศแห่งแรงจูงใจ รัฐบาลรัสเซียยุคสตาลินนักปฏิวัติอุตสาหกรรม พิจารณาเห็นความสำคัญของค่าจ้างเป็นสิ่งจูงใจให้มีการทำงานมีประสิทธิภาพ

มากขึ้น มีการจ่ายโบนัสให้แก่คนงาน แต่มีเงื่อนไขว่าหน่วยผลิตนั้น ๆ จะต้องมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานได้เกินเป้าหมายที่กำหนดไว้

12. ยุคสตาลินเป็นผู้นำให้ความสำคัญแก่ "ชนชั้นกรรมาชีพ" เป็นอย่างมากถึงกับจ่ายค่าจ้างในอัตราที่สูง อัตราเงินเดือนกลุ่มนี้มีแนวโน้มจะเพิ่มมากกว่าบุคลากรสายวิชาชีพ แพทย์ วิศวกร เทคนิค จะไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้นำในยุคนั้น ข้อเปรียบเทียบที่สร้างความแตกต่างระหว่างกลุ่มอาชีพ เริ่มต้นจากการจ่ายโบนัสกรณีทำการผลิตได้เพิ่มสูงจนเกิดผลผลิตส่วนเกินเกิดขึ้น

มีผู้ตั้งข้อสังเกตไว้ว่า บางหน่วยผลิตพยายามตั้งเป้าหมายการผลิตไว้ในระดับที่ต่ำ เพื่อจะได้เกิดผลผลิตส่วนเกินได้รับโบนัสอย่างง่ายดาย เกิดการถกเถียงระหว่างการกำหนดเป้าหมายในระดับที่ต่ำและสูงในหน่วยงานบางแห่ง สร้างบรรยากาศแห่งความขัดแย้งให้เกิดขึ้น ดังนั้น เมื่อหมดยุคสตาลิน นโยบายค่าจ้างต้องมีการปรับปรุงเสียใหม่

ตั้งแต่ ค.ศ. 1950 เป็นต้นมารัฐบาลได้มีการประกาศเงินเดือนขั้นต่าขึ้นมาใช้ ผู้ที่มีบทบาทคือ ครุสชอฟ ประกาศปรับปรุง "ค่าจ้าง" เสียใหม่ อัตราค่าจ้างระหว่างการทำงานในเมืองกับชนบทจะแตกต่างกัน ครุสชอฟปรับเงินเดือนขั้นต่าให้สูงกว่าสมัยสตาลิน

13. สวัสดิการของแรงงานภายใต้ระบบสังคมนิยมแบบบังคับ ภายใต้การคุ้มครองแรงงาน จะได้รับการประกันการทำงานทำ รัฐจะหาค่าตำแหน่งงานที่เหมาะสมกับความสามารถ ความถนัดของแรงงาน กรณีเจ็บป่วย พิกัด ทหารที่ถูกปลดประจำการจะได้รับการช่วยเหลือ

14. นักศึกษา นักเรียนภายใต้ระบบทุนนิยมกับสังคมนิยมจะแตกต่างกันดังนี้ ประเทศสังคมนิยมแบบบังคับ เช่นรัสเซีย นักศึกษาขณะที่เรียนอยู่ จะต้องทำงานไปด้วยเพื่อจะได้มีส่วนร่วมในการผลิตผลให้แก่เศรษฐกิจส่วนรวม โดยไม่เกิดผลเสียต่อการเรียน งานที่ทำจะเป็นงานเบา

15. โอกาสในการเลือกสถานที่ทำงาน ประเภทงานที่ต้องการจะทำได้สามารถทำงานที่เหมาะสมกับความสามารถของตน ตามสายงานที่ได้รับการฝึกอบรมมา กรณีที่ไม่สามารถทำงานทำตามความถนัดของตน คนงานสามารถว่างงานโดยสมัครใจได้

16. นับตั้งแต่ปี ค.ศ.1917 แรงงานจัดเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดหลังจากการปฏิวัติสังคมนิยม จึงมีการรณรงค์ให้การศึกษาแก่ประชาชน ฝึกฝนด้านวิชาชีพ จัดตั้งระบบการศึกษาพิเศษให้แก่เหล่ากรรมกร ให้การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อนำไปสู่การฝึกฝนอบรมขั้นต้น เพื่อการศึกษาต่อสายวิชาชีพ เพื่อจะได้ไปประกอบวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ ในอนาคตมุ่งแนวทางการศึกษาเพื่อรองรับการสร้างรัฐวิสาหกิจระบบใหม่ และความเจริญเติบโตด้านเศรษฐกิจ

17. ระบบเศรษฐกิจสังคมนิยมแต่ละประเทศจะไม่เหมือนกันทุกประการ จะมีลักษณะแตกต่างกันไปไม่มากนักย ings นี้ ขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ หลายประการมาเป็นองค์ประกอบทำให้รูปแบบเศรษฐกิจมีลักษณะแตกต่างกันไป แต่ถึงอย่างไร รูปแบบหลักการของสังคมนิยม ตามแนวลัทธิมาร์กซ์-เลนินจะมีลักษณะร่วมกัน อันถือเป็นองค์ประกอบพื้นฐานร่วมกัน

18. ตามที่มีผู้กล่าวกันว่าระบบสังคมนิยม ไม่ส่งเสริมการแข่งขันการผลิต ลักษณะการผลิตจึงเกิดการผลิตอย่างไม่มีประสิทธิภาพเกิดขึ้น ทรัพยากรธรรมชาติมิได้นำไปผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ กลไกราคา (Price mechanism) ไม่มีโอกาสเข้ามาแทรกแซงในการผลิต ผลผลิต (out put) มิได้ถูกนำไปแจกจ่ายตามหลักการของส่วนเพิ่มที่เท่ากันก่อให้เกิดสวัสดิการทางเศรษฐกิจให้มากที่สุด

19. จุดอ่อนการบริหารงานตลอดถึงการใช้ทรัพยากรตามธรรมชาติภายใต้ระบบสังคมนิยมแบบบังคับยังขาดประสิทธิภาพที่ค้ำพอ ด้านการร่วมมือของระบบเศรษฐกิจทั้งระบบ ให้เกิดการประสานกลมกลืนกับระดับย่อยทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นด้านการตัดสินใจ การแก้ปัญหา เท่าที่ผ่านมามีปรากฏออกมาให้เห็น มิใช่เป็นการง่ายที่จะเกิดการประสานงานกลมเกลียวกันระหว่างในหน่วยผลิตต่าง ๆ ให้บรรลุผลตามเป้าหมาย

20. ผู้บริโภคไม่มีอำนาจอธิปไตยในการบริโภค (Consumer's sovereignty) ผู้บริโภคภายใต้ระบบสังคมนิยมจะไม่มีอำนาจอธิปไตย ให้เป็นไปตามความปรารถนาของผู้บริโภคได้ เพราะการผลิตไม่สนองตอบผู้บริโภค แต่กลับจะทำตามความประสงค์ของผู้นำทางการเมือง จะมาเป็นผู้กำหนดว่าจะทำการผลิตอะไรในเศรษฐกิจ โดยไม่เปิดโอกาสให้ผู้บริโภคได้แสดง

อุปสงค์ในตลาดแต่อย่างใด หน่วยผลิตจะไม่ผลิตสินค้าให้ตรงกับความต้องการของผู้ซื้อ

21. ภายใต้ระบบสังคมนิยม ราคาสินค้าจะไม่สะท้อนให้เห็นถึงอุปสงค์อย่างแท้จริงของผู้บริโภค เพราะหน่วยผลิตกับไปเน้นหรือให้ความสำคัญ แรงงาน มากเกินไป มุ่งเน้นถึงมูลค่าของแรงงาน สินค้าใดจะมีราคามากน้อยขึ้นอยู่กับแรงงานที่ใช้ เนื่องจากมองเห็นว่า "ที่ดิน" "ทุน" มีมากมายมิได้ขาดแคลนปัจจัย 2 สิ่งนี้ "ค่าเช่า" และ "ดอกเบี้ย" จึงมิใช่ต้นทุนการผลิตที่สำคัญ จึงมองข้ามไปเสีย ราคาสินค้าที่กำหนดขึ้นมาจึงมิได้คิดเต็มที่ของราคาค่าเสียโอกาสที่จะขาย มาตรฐานในการที่จะมาใช้กำหนดราคาสินค้ามีกฎเกณฑ์หลายประการ เมื่อเป็นเช่นนี้ ราคาสินค้าจะไปทำหน้าที่เป็นผู้จัดสรรทรัพยากรธรรมชาติอย่างเต็มที่ ถ้าพิจารณาในด้านผู้บริโภค จะเกิดการจัดสรรทรัพยากรแบบไม่มีประสิทธิภาพ

22. ระบบสังคมนิยม การวางแผนจากส่วนกลาง (Central Planning) ถือเป็นเครื่องมืออันสำคัญที่จะควบคุมเศรษฐกิจ ถึงอย่างไรยังมีจุดอ่อนเกิดขึ้นจากผู้ควบคุมเศรษฐกิจ

การตัดสินใจในเชิงเศรษฐกิจกระทำโดยชนชั้นบริหารของพรรคคอมมิวนิสต์ จะใช้เกณฑ์ทางการเมืองเป็นหลัก มากกว่าการใช้เกณฑ์ทางเศรษฐศาสตร์ การบริหารการตัดสินใจจะออกมาในรูปแบบจากผู้บริหารจากส่วนกลาง เนื่องจากเป็นการบริหารรูปแบบรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง (centralization) โครงสร้างการบริหารแบบตามลำดับชั้นตอน (hierarchy) อันประกอบด้วย ผู้วางแผน ผู้บริหาร คนควบคุม รูปแบบเบื้องบนสั่งลงมา (top down) ขาดความคล่องตัว ไม่สามารถปรับตัวให้ทันกับเหตุการณ์เฉพาะหน้า อำนาจการตัดสินใจขึ้นอยู่กับผู้นำทางการเมืองระดับสูง ดังนั้น การตัดสินใจการผลิตจะเน้น "ทฤษฎีมูลค่าแรง (Theory value of labor)" โดยพิจารณาปัจจัยการผลิตเฉพาะที่ดินและทุนเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญ กลับมองข้ามความสำคัญของค่าเช่าและดอกเบี้ยซึ่งเป็นต้นทุนที่สำคัญของการผลิต

23. นักเศรษฐศาสตร์บางท่านได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงรูปแบบเศรษฐกิจเป็นแบบสังคมนิยม เกิดผลกระทบต่อจิตใจของมวลชน จะถือเป็นการลงทุนที่ใช้ต้นทุนสูงมาก อาทิเช่น การใช้กำลังปราบปราม เกิดการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน ชนชั้นสูงของสังคม ชนชั้นปกครองจะเกิดความสูญเสียด้านจิตใจขาดสิทธิเสรีภาพ ด้านการบริโภคไม่มีอิสระ เช่น เดิมขาด

อำนาจอธิปไตยของผู้บริโภค (Consumer's sovereignty)

24. ระบบสังคมนิยมแบบบังคับได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินส่วนบุคคล (Private Ownership) ไว้ดังนี้ การเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดิน สังหาริมทรัพย์ อสังหาริมทรัพย์อื่น ๆ สายตาของมาร์กซ์-เลนินถือได้ว่าสิ่งเหล่านี้ไม่ถือเป็นสมบัติ เพียงแต่เป็นการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่อบุคคลโดยใช้ทรัพย์สินเป็นหลักฐานแสดงความสัมพันธ์ทางสังคมเท่านั้น โดยถือว่าทรัพย์สินอยู่ในฐานะหนึ่ง

25. ก่อนปี ค.ศ. 1955 บรรดาประเทศที่ปกครองระบบสังคมนิยม จะทำการยึดถือแนวความคิดตามลัทธิมาร์กซ์-เลนิน โดยเฉพาะในประเทศรัสเซียซึ่งถือเป็นแม่แบบของรูปแบบสังคมนิยม ภายใต้อำนาจการปกครองเป็นแบบรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง (centralization) อย่างเต็มที่

26. ยุโรปตะวันออก หมายถึงภูมิภาคของยุโรปตะวันออก ซึ่งไปรวมกับยุโรปใต้ กลุ่มประเทศบอลข่านได้แก่ประเทศที่มีการปกครอง รูปแบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ 8 ประเทศ คือ เชคโกสโลวาเกีย เยอรมนีตะวันออก ฮังการี โปแลนด์ ภูมาเนีย อัลบาเนีย บุลกาเรีย บุลแกเรีย (ยกเว้นรัสเซีย) ในบรรดา 8 ประเทศของยุโรปตะวันออกรวมทั้งรัสเซีย นับได้ว่าเป็นกลุ่มแรกที่ปกครองระบอบสังคมนิยม ถือได้ว่าเป็น "ผู้บุกเบิก (pioneer)" ในการนำระบบการปกครองแบบใหม่มาใช้ภายในประเทศ โดยมุ่งที่จะหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อจะบรรลุผลตามเป้าหมายและอุดมการณ์ที่ได้วางไว้ ต้องการที่จะทดลองดูว่าแนวความคิดมาร์กซิสต์จะนำมาใช้ใน ประเทศจะสามารถแก้ไขปัญหภายในประเทศได้มากน้อยเพียงใด

27. การปฏิวัติรัสเซียเกิดขึ้น 2 ครั้ง เริ่มจากพวกชนชั้นกลางทำการปฏิวัติเมื่อเดือนมีนาคม ค.ศ. 1917 ต่อมาพวกชนชั้นกรรมาชีพเริ่มลงมือ 7 พฤศจิกายน 1917 พรรคบอลเชวิค (หมายถึงพวกเสียงข้างมาก) สามารถยึดอำนาจการปกครองได้สำเร็จ

28. เลนินกับการปฏิวัติสังคมนิยมรัสเซีย เลนิน (1870-1924) หัวหน้าพรรคบอลเชวิค เกิดในตระกูลชนชั้นกลางเลื่อมใสในลัทธิสังคมนิยมของคาร์ล มาร์กซ์ มีความคิดเห็นสอดคล้องกับมาร์ตอฟ (Martov) และกลุ่มสังคมนิยมประชาธิปไตย คือ เฟลคทานอฟ (Plekhanov)

(1857-1918) จัดตั้ง "สหภาพเพื่อการปลดปล่อยชนชั้นแรงงาน (The Union for the Liberation of the Working Class)" เลนินต้องการให้พรรคของคนเข้าไปมีบทบาทเป็นผู้นำของชนชั้นกรรมาชีพ มีความปรารถนาที่จะวางรากฐานการปฏิวัติสังคม โดยขอให้ 2 กลุ่มคือ พวกกรรมาชีพกับชาวนาให้ความร่วมมือกัน เลนินเป็นคนใจร้อนต้องการให้สังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

ในระหว่างนี้พวกกรรมกรและชาวนายังคงก่อความวุ่นวายอยู่ ในขณะที่รัฐบาลใหม่เป็นรัฐบาลผสมภายใต้ เคเรนสกี (Kerensky) เป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งเคยเห็นสมาชิกของสภาดูมา สนับสนุนพวกสังคมนิยม ดำเนินนโยบายปรับปรุงปฏิรูปด้านต่าง ๆ ด้วยวิธีที่รุนแรง ไม่ได้ได้รับการสนับสนุนจากทหารและพลเรือน บ้านเมืองเกิดความวุ่นวาย เกิดการจลาจล ชาวนาไรที่ทำกินเข้ายึดที่ดิน

กรรมกรนัดหยุดงาน ขณะเกิดสงครามโลกครั้งที่ 1 ค.ศ. 1914 กลุ่มพวกสังคมนิยมหาโอกาสที่จะทำลายระบบทุนนิยม เริ่มก่อการจลาจลทั่วประเทศ เลนินได้รับการสนับสนุนจากเยอรมัน ด้วยเหตุผลเยอรมนีต้องการให้รัสเซียถอนตัวจากสงคราม เลนินจึงเตรียมตัวเพื่อดำเนินการปฏิวัติต่อไป ระยะนี้สถานการณ์การเมืองของพรรคบอลเชวิคมั่นคงขึ้น ยังเข้าไปมีอิทธิพลตามเมืองต่าง ๆ ทั่วประเทศรัสเซีย คณะกรรมการกลางพรรคบอลเชวิคได้มีมติเข้ายึดอำนาจการปกครองจากรัฐบาลเคเรนสกี ในระยะเริ่มแรกเข้ายึดสถานที่สำคัญเกี่ยวกับกิจการสื่อสาร ได้แก่ ไปรษณีย์ รถไฟ ไฟฟ้า

การปฏิวัติของพรรคบอลเชวิคถือได้ว่าเป็นการกระทำของชนกลุ่มน้อยเข้าทำการยึดอำนาจ ระยะเริ่มแรกไม่ได้รับการสนับสนุนจากมวลชนมากพอ เลนินจึงฉลาดพอที่จะเปลี่ยนรูปแบบการปกครองแบบเผด็จการ สามารถยึดอำนาจได้สำเร็จเมื่อ มกราคม 1918

แบบฝึกหัด

1. เหตุผลที่นำรูปแบบสังคมนิยมมาใช้ในการบริหารประเทศเพื่อ

.....

.....

.....

.....

.....

2. คำว่า "กำไร" ภายใต้อารมณ์สังคมนิยมมีความสำคัญอย่างไร แสดงถึงความแตกต่างระหว่างระบบนิยมและสังคมนิยมอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

3. ระบบเศรษฐกิจสังคมนิยมให้ "ความคุ้มครองแรงงานเด็ก" ประการใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

4. ถ้ามีความจำเป็นต้องจ้าง "เด็ก" ทำงาน จะต้องดำเนินการอย่างไรบ้าง กรณีที่ประสิทธิภาพแรงงานเด็กเท่ากับผู้ใหญ่แรงงานเด็กจะรับค่าตอบแทนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

5. ภายใต้ระบบสังคมนิยมมีกฎหมายคุ้มครองแรงงานเหมือนกับประเทศทุนนิยมทั้งหลายอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

6. จงเปรียบเทียบการพัฒนาอุตสาหกรรมระหว่างทุนนิยมกับระบบสังคมนิยม

.....
.....
.....
.....

7. บทบาทมาตรการคุ้มครองแรงงานเด็กภายใต้ระบบสังคมนิยม เริ่มต้นอย่างจริงจังเมื่อใด

.....
.....
.....
.....

8. ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและขอบเขตของสหภาพแรงงานประการใดบ้าง

.....
.....
.....
.....

9. หลักเกณฑ์ในการปรับค่าจ้างแรงงานในหลักเกณฑ์ใดเป็นกฎในการพิจารณา

.....
.....
.....

10. บรรยากาศแห่งการรณรงค์ให้เกิดขึ้นในหน่วยงาน รัฐบาลใช้มาตรการใดบ้าง

.....
.....
.....

11. ค่าจ้างแรงงานในสมัยครุสซอพเป็นผู้นำ ได้จ่ายค่าจ้างแรงงานดีกว่าสตาลินหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....
.....

12. สภาพของนักเรียน นักศึกษา ในระบบสังคมนิยมกับระบบทุนนิยมแตกต่างกันอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

13. แรงงานภายใต้ระบบสังคมนิยมแบบบังคับได้รับสวัสดิการอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

14. จุดอ่อนของระบบสังคมนิยมไม่ส่งเสริมให้มีการแข่งขันการผลิตเกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจ จัดได้ว่า เป็นการผลิตแบบไม่มีประสิทธิภาพ นักศึกษามีความคิดเห็นอย่างไรจงอธิบาย

.....
.....
.....
.....

15. เหตุใดภายใต้ระบบสังคมนิยม ราคาสินค้ามิได้สะท้อนให้เห็นถึงอุปสงค์และอุปทานของแรงงานอย่างแท้จริงแต่ประการใด

.....
.....
.....
.....

16. จุดอ่อนของการวางแผนส่วนกลางภายใต้ระบบสังคมนิยมมีประการใดบ้าง

.....
.....
.....

17. การเปลี่ยนแปลงรูปแบบสังคมนิยม บางคนต้องสูญเสียกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินสร้างความสูญเสียด้านจิตใจ คำกล่าวดังกล่าวมีข้อเท็จจริงประการใดจงอภิปราย

.....
.....
.....

18. การครอบครองเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินส่วนบุคคล ระบบสังคมนิยมแบบบังคับได้แสดงความคิดเห็นประการใดบ้าง

.....
.....
.....

19. ยุโรปตะวันออกเป็นกลุ่มประเทศแรกที่น่าสังคมนิยมมาใช้ จงกล่าวถึงการเป็นประเทศผู้บุกเบิกการนำระบบสังคมนิยมมาใช้

.....
.....
.....

20. เถนินดำเนินการปฏิวัติสังคมนิสต์ เชื้อประการใดบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....

21. จงอภิปราย การปฏิบัติของพรรคบอลเชวิค

.....

.....

.....